

JAKUB JÓZEF
ORLIŃSKI

15.08.21 – 19.30H · 22H
AUDITORI ESPAI TER

40
FESTIVAL
DE
TORROELLA

JAKUB JÓZEF ORLIŃSKI, contratenor

IL POMO D'ORO

ZEFIRA VALOVA, direcció i violí

15-08-21
ESPAI TER

Facce d'amore

FRANCESCO CAVALLI (1602-1676)
Simfonia de l'òpera *La Calisto*

Recitatiu i ària d'Endimione «Erme e solinghe cime... Lucidissima face»
de l'òpera *La Calisto*

GIOVANNI ANTONIO BORETTI (c. 1638-1672)
Ària d'Eliogabalo «Chi scherza con Amor» de l'òpera *Eliogabalo*
Simfonia de l'òpera *Claudio Cesare*

Ària de Claudio «Crudo amor, non hai pietà»
de l'òpera *Claudio Cesare*

GIOVANNI BONONCINI (1670-1747)
Simfonia de la Serenata à 3 *La Nemica d'amore fatta amante*

Ària d'Aminta «Infelice mia costanza» de la serenata
La costanza non gradita nel doppio amore d'Aminta

NICOLA MATTEIS (c. 1670-després de 1713)
«Ballo dei Bagatellieri» intermezzo ballet de la tragicomèdia per música
Don Chisciotte in Sierra Morena de Francesco Bartolomeo Conti
Bourée - Marche - Gigue - La follia spagnola- Gigue - Chaconne

FRANCESCO BARTOLOMEO CONTI (1681/2-1732)
Ària de Fernando «Odio, vendetta, amore» de la tragicomèdia per música
Don Chisciotte in Sierra Morena

LUCA ANTONIO PREDIERI (1688-1767)
Ària d'Scipione «Finche salvo è l'amor suo»
de l'òpera *Scipione il giovane*

PIETRO ANTONIO LOCATELLI (1695-1764)
Concerto grosso núm. 11 en Do menor, Op. 1
Largo - Allemanda - Largo - Vivace

GIUSEPPE MARIA ORLANDINI (1676-1760) /
JOHANN MATTHESON (1681-1764)
Ària de Nerone «Che m'ami ti prega» de l'òpera **Nerone**

CONCERT SENSE PAUSA

Durada aproximada 60 minuts

JAKUB JÓZEF ORLIŃSKI, **contratenor**

IL POMO D'ORO

Zefira Valova, **direcció i violí**

Jesus Merino, **violí**

Giulio D'Alessio, **viola**

Ludovico Minasi, **violoncel**

Nicola Dal Maso, **contrabaix**

Miguel Rincón, **tiorba**

Daniel Perer, **clave**

LES CARES DE L'AMOR

En el seu segon disc, *Facce d'amore*, el contratenor polonès Jakub Józef Orliński va voler fer un retrat de les diferents cares de l'amor a través dels personatges masculins de l'òpera del Barroc. Entre ell i el musicòleg Yannis François, que va fer una acurada recerca buscant tresors ocults, van seleccionar àries en les quals desfilen amants gelosos, despitats, plorans, tirànics, traïts, abusadors... un ventall ample de caràcters operístics masculins del segle XVII i la primera meitat del XVIII escrits per a cantants castrats, autèntics divos en el món de l'òpera barroca. Actualment, aquests papers els canten les mezzosopranos –en les òperes representades en papers transvestits–, o els contratenors, el repertori dels quals es nodreix de les òperes del Barroc o de les obres de nova creació escrites pensant en les seves veus.

Aquest viatge per les cares de l'amor que ens proposa Jakub Józef Orliński ens convida, a més, a descobrir un grapat d'àries d'òperes oblidades que dibuixen un retrat vitalista i en constant evolució de l'òpera de Barroc, un període en el qual encara queden obres per redescobrir i que ha agafat embranzida gràcies a l'apogeu dels contratenors.

Francesco Cavalli (1602-1676) és el compositor més conegut dels que s'interpretaran en aquest recital. La seva òpera *La Calisto*, de la qual n'escoltarem la simfonia i una ària d'Endimione, un jove pastor i astrònom enamorat de la deessa Diana, va ser rescatada el 1970 pel Festival de Glyndebourne i se n'han fet diversos enregistraments. Cavalli, que va exercir gran influència en Händel, tenia molt sentit teatral i les seves òperes eren pur entreteniment, amb obres plenes de belles melodies que exploren els recursos de la veu.

Giovanni Antonio Boretti (c. 1638-1672) va ser un cantant d'òpera romà, amb veu de baix, i compositor. Se li coneixen vuit òperes, però actualment és un desconegut. Escoltarem una ària de la seva òpera *Eliogabalo*, que va

ser estrenada a Venècia durant el carnaval de 1668 substituint la inicialment anunciada de Cavalli del mateix títol, que es va cancel·lar. També escoltarem la simfonia i una ària d'una de les seves últimes òperes, *Claudio Cesare*, estrenada 10 dies abans que Boretti morís.

Giovanni Bononcini era un dels rivals de Händel a Londres. Les seves òperes triomfaven als teatres londinencs, però actualment encara estan per descobrir. Escoltarem la simfonia de la serenata *La nemica d'amore fatta amante*, una òpera en miniatura, escrita a Roma el 1693 per celebrar l'aniversari de la dona del seu patró, el marquès de Colonna; i una ària d'una altra serenata, *La costanza non gradita nel doppio amore d'Aminta*, estrenada el 17 d'agost de 1694 al Palazzo Colonna.

Don Chisciotte in Sierra Morena, basada en el *Quixot* de Cervantes, va ser una de les òperes més populars de Francesco Bartolomeo Conti (1681/2-1732), *tiorbista* i compositor italià que formava part de l'orquestra imperial de Viena. Es va estrenar el 6 de febrer de 1719 al Hoftheater vienès i escoltarem una ària de Fernando, un príncep andalús enamorat de Luncinda, qui estima el jove cavaller Cardenio, que la correspon amb el seu amor. De *Don Chisciotte* escoltarem també un dels tres *intermezzi* per a ballet escrits per a aquesta òpera per Nicola Matteis el jove, fill del compositor del mateix nom conegut com a El Napolità.

De Luca Antonio Predieri, compositor italià i mestre de capella de la cort dels Habsburg el 1741, escoltarem una ària de l'òpera *Scipione il giovane*, estrenada a Venècia el 1731. I després d'un *Concerto grosso* de Locatelli, com a clausura, una ària del perdut *Nerone* de 1723 de Giuseppe Maria Orlandini en la versió que en va fer Johann Mattheson, qui transporta per a contralt el paper de Neró, originàriament escrit per a tenor.

LOURDES MORGADES

JAKUB JÓZEF ORLIŃSKI

El contratenor polonès Jakub Józef Orliński ha esdevingut ràpidament un dels artistes més vibrants del panorama internacional de la música clàssica. Artista en exclusiva del segell Warner / Erato, el seu primer enregistrament, *Anima Sacra*, va rebre nombroses lloances i el prestigiós premi Opus Klassik. El seu segon disc, *Facce d'amore*, amb àries operístiques del Barroc escrites per a personatges masculins, va ser publicat el novembre del 2019, i per presentar-lo ha fet gira per Europa amb Il Pomo d'Oro.

Es graduà a la Juilliard School de Nova York el 2017 i tot seguit va començar una brillant carrera internacional com a Orimeno d'*Erismena* de Cavalli en el seu debut al Festival d'Aix-en-Provence; posteriorment va debutar en el rol principal de *Rinaldo* de Händel a l'Òpera de Frankfurt, en una producció impressionant de Ted Huffman. Encara com a membre de la Juilliard va debutar al Festival Händel de Karlsruhe amb música de Händel i Vivaldi; al Carnegie Hall de Nova York i també amb la Simfònica de Houston. Igualment, ha col·laborat amb Les Arts Florissants a l'*Stabat Mater* de Vivaldi, dirigit per Paul Agnew; ha actuat amb Music of the Baroque a Chicago, amb Jane Glover, i ha fet una gira amb The English Concert i Harry Bicket fent el paper d'Eustazio de *Rinaldo* amb actuacions a Londres, Sevilla, Madrid i Nova York. Amb una altra producció de *Rinaldo*, amb el mateix rol, va fer el debut operístic al Regne Unit (Festival de Glyndebourne).

En el seu temps lliure, li agrada el *breakdance*, a més d'altres estils de ball. Ha guanyat premis en molts concursos de ball: va quedar quart en el concurs Red Bull BC One Poland Cypher, segon en el concurs Stylish Strike - Top Rock i també segon en The Style Control, entre altres.

Jakub Józef Orliński debuta al Festival de Torroella

jakubjozeforlinski.com
Facebook: @jjorlinski
Instagram: @jakub.jozef.orlinski

IL POMO D'ORO

L'orquestra Il Pomo d'Oro, fundada el 2012 amb una clara orientació envers l'òpera, està integrada per reconeguts especialistes pel que fa a la interpretació amb instruments d'època. Ha estat dirigida per Riccardo Minasi, Maxim Emelyanychev, Stefano Montanari, George Petrou, Enrico Onofri, Francesco Corti i Zefira Valova. Des del 2016, Maxim Emelyanychev n'és el seu director i des de 2019 Francesco Corti n'és el director principal.

Convidada per prestigioses sales de concerts i festivals d'arreu d'Europa, la discografia d'Il Pomo d'Oro inclou enregistraments d'òpera: *Serse*, *Tamerlano*, *Partenope* i *Ottone* (Händel), *Catone in Utica* (Vinci); recitals amb els contratenors Jakub Józef Orliński, Franco Fagioli, Max Emanuel Cencic i Xavier Sabata; amb les mezzosopranos Ann Hallenberg i Joyce DiDonato i amb les sopranos Francesca Aspromonte i Emöke Baráth.

Entre els seus enregistraments instrumentals, les gravacions de concerts per a violí i clavecí (Haydn) i un àlbum amb el violoncellista Edgar Moreau van rebre el premi Echo Klassik el 2016. Altres discos estan dedicats als concerts per a violí i els concerts per a clavecí de Johann Sebastian Bach, amb Shunske Sato i Francesco Corti com a solistes, i als concerts per a violí virtuós amb Dmitri Sinkovski.

Aquest 2021 han editat nous llançaments discogràfics com ara els Concerts per a clavecí de Bach volum 2 amb Francesco Corti; *Ombra Compagna*, recitals amb Lisette Oropesa (àries de concert de Mozart) i Jakub Józef Orliński (àries sacres), i *Apollo e Dafne* de Händel amb Kathryn Lewek i John Chest.

Il Pomo d'Oro és ambaixadora oficial d'El Sistema Greece, un projecte humanitari que promou l'educació musical gratuïta entre els nens dels camps de refugiats que hi ha a Grècia, als quals ofereix concerts, tallers i classes de música d'acord amb aquest mètode.

Il Pomo d'Oro debuta al Festival de Torroella

www.ilpomodoro.org
Twitter: @ilpdo
Facebook: @ilpomodoroorchestra

ZEFIRA VALOVA

Zefira Valova va néixer a Sofia (Bulgària) on va obtenir un màster en l'Acadèmia Nacional de Música d'aquesta ciutat. Des de 2009 fins a 2011 es va especialitzar en violí barroc en el Conservatori d'Amsterdam, i va estudiar amb Lucy van Dael. Des de 2003 fins a 2008 va ser concertista de diverses orquestres a Bulgària, inclosa l'Orquestra Nacional Juvenil dels Països Baixos. Va aparèixer com a solista amb l'Orquestra Simfònica Acadèmica de Sofia, l'Orquestra de Ràdio FM Clàssica, l'Orquestra de Cambra Orpheus i el conjunt Ars Barocca, guardonat per la Ràdio Nacional de Bulgària amb el premi Conjunt de 2007.

Valova és una de les fundadores del Sofia Baroque Arts Festival, l'únic esdeveniment anual dedicat a la música antiga i la interpretació històrica a Bulgària. Com a membre de l'Orquestra Barroca de la Unió Europea el 2008, al costat de Roy Goodman, Lars Ulrik Mortensen i Enrico Onofri, va començar la seva experiència en la interpretació històrica.

Ha estat concertino d'Il Pomo d'Oro des de 2015, sobretot sota la direcció de Maxim Emelyanychev. Des de 2016, ha dirigit l'Orquestra Filharmònica de Sofia dins el cicle de música antiga. La temporada passada va actuar com a concertino en els concerts d'Il Pomo d'Oro amb Joyce DiDonato, Ann Hallenberg, Franco Fagioli, Jakub Józef Orliński i Edgar Moreau. Col·labora amb l'Orquestra Barroca de Hèlsinki en una àmplia gamma de repertori barroc, clàssic i romàntic.

També ha col·laborat amb l'Orchestra of the Age of Enlightenment, La Chambre Philharmonique, B'Rock Orchestra, Les Ambassadeurs i altres. Apareix en conjunts de música de cambra amb els pianistes Olga Paschenko, Vasili Ilisavski, el guitarrista Izhar Elias i el flautista Erik Bosgraaf. Valova va ser premiada en el concurs de la Jumpstart Jr. Foundation, que li va proporcionar un violí Lorenzo & Tomaso Carcassi 1760, Florència.

Zefira Valova debuta al Festival de Torroella

Facebook: @Zefira.Valova
Instagram: @zefiravalova

PROPER CONCERTS

Dimecres 18 d'agost

22 h Espai Ter

TRIO DA VINCI

L. van Beethoven: *Trio en Re major, Op. 70, núm. 1*, «Fantasma» / **Gaspar Cassadó:** *Trio amb piano en Do major* / **M. Ravel:** *Trio en La menor*

Dijous 19 d'agost

22 h Espai Ter

JOAQUÍN ACHÚCARRO, piano

Brahms: *Rapsòdia Op. 79, núm. 2 en Sol menor* / *Intermezzo en Si menor, Op. 119, núm. 1* / *Intermezzo Allegro non assai, ma molto appassionato en La menor, Op. 118, núm. 1* / *Intermezzo Andante teneramente en La major, Op. 118, núm. 2* / *Intermezzo en Si bemoll menor, Op. 117, núm. 2* / **F. Liszt:** *Valse oubliée núm. 1, S 215/1* / *Nocturn núm. 3 en La bemoll major*, «Somni d'amor» / **S. Rakhmàninov:** *Preludi en Re major Op. 23, núm. 4* / *Preludi en Sol sostingut menor Op. 32, núm. 12* / *Preludi en Do sostingut menor, Op. 3, núm. 2* / **M. Ravel:** «Alborada del gracios» de *Miroirs* / **A. Scriabin:** *Estudi en Do sostingut menor Op. 2, núm. 1* / *Estudi en Re sostingut menor Op. 8, núm. 12*, «Patètic»

FRANCESCO CAVALLI

Giovanni Faustini

Lucidissima face

Recitativo

Erme, solinghe cime,
ch'al cerchio m'accostate
delle luci adorate,
in voi novo imprimí,
contemplator segreto
Endimió, Endimone l'orme.
Le variate forme
della Stella d'argento
lusingando, e baciando,
di chiare notti tra i sereni orrori,
sulla terra, e sui sassi i suoi splendori

Aria

Lucidissima face
di Tessaglia le note
non sturbino i tuoi giri, e la tua pace.
Dag'atlantici monti
traboccando le rote,
Febo, del carro ardente, omai tramonti.
Il mio lume nascente
illuminando il cielo
più bello a me si mostri, e risplendente.
Astro mio vago, e caro
a'tuoi raggi di gelo,
nel petto amante a nutrir fiamme impuro.

(Ària d'Endimione de *La Calisto*, 1661)

GIOVANNI BATTISTA BORETTI

Aurelio Aureli

Chi scherza con amor

Chi scherza con amor, scherza col foco;
un Vesuvio è la bellezza
sempre avvezza
a vibrar in seno ardori;
dolce fiamma, che ne' cori
va crescendo a poco a poco:
chi scherza con amor, scherza col foco.

(Ària de Eliogàbalo de *Eliogabalo*, Acte III, Escena V)

Brillantíssima llum

Recitativu

Cims erms i solitaris,
que m'acosteu al cercle
de les llums adorades,
el seu admirador secret,
Endimió, imprimí novament en vosaltres
la seva empremta:
Les formes variades
de l'estrella d'argent
afalagant i besant,
en nits clares després d'horrors serens,
sobre la terra, les seves pedres i esplendors.

Ària

Brillantíssima llum,
que les notes de Tessàlia
no pertorbin els teus girs i la teva pau.
Superant muntanyes atlàntiques
atura, Febo, les rodes
del teu carro ardent.
Que la meva llum naixent
il·luminant el cel,
es mostri més bella i resplendent.
Astre meu bell i estimat,
que els teus raigs de gel
alimentin el pit estimat amb flames impures.

GIOVANNI BONONCINI

Silvio Stampiglia

Infelice mia costanza

Infelice mia costanza,
sventurata fedeltà,
il valor di tua possanza,
vien chiamato crudeltà,

*(Ària d'Aminta, de l'òpera La costanza
non gradita nel doppio amore d'Amita)*

FRANCESCO BARTOLOMEO CONTI

Apostolo Zeno i Pietro Pariatti

Odio, vendetta, amore

Odio, vendetta, amore,
sdegno, ragion, dovere,
Fan Guerra nel mio core:
Qual vincerà, non so.
Amo un crudele oggetto:
Tradisco la tua fede:
l'anima il suo sorto vede;
correggerlo non può.

*(Ària de Fernando de l'acte IV de l'òpera
Don Chiscotte in Sierra Morena)*

LUCA ANTONIO PREDIERI

Gian Francesco Bartolotti

Finche salvo è l'amor suo

Finche salvo è l'amor suo
Anche in mezzo alle tempeste
più funeste
calma
ha l'anima
e pace ha il cuor.
Ma sorge la procella
a turbar lo stesso Amore,
l'anima, e il cuore
sente all'ora il suo dolor.

(Ària de l'Acte I de l'òpera Scipione il giovan)

Infeliç constància meva

Infeliç constància meva,
fidelitat desventurada,
el valor de la teva potència
és titllada de crueltat.

Odi, venjança, amor

Odi, venjança, amor,
desdeny, raó, deure,
lluïten en el meu cor:
qui guanyarà, no ho sé.
Estimo un objecte cruel,
traeixo la teva fe:
l'ànima veu la seva sort,
però no ho pot corregir.

Mentre estigui segur el seu amor

Mentre estigui segur el seu amor
fins i tot en les tempestes
més desgraciades,
calma
té l'anima
i pau té el cor.
Però apareix la tempesta
a destorbar el mateix amor,
i l'ànima i el cor
senten alhora el seu dolor.

GIUSEPPE MARIA ORLANDINI/
JOHANN MATTHESON

Agostino Piovene
Che m'ami ti prega

Che m'ami ti prega,
Che regni il comanda
Nerone Regnante.
Ma sempre comanda,
Quando anche ti prega,
un Cesare amante.

(Ària de Neró de l'òpera *Nerone*)

Et prego que m'estimis,

Que m'estimis et prega,
i t'ordena regnar
el monarca Neró.
Però un emperador amorós,
ordena sempre,
Fins i tot quan t'implora.w

Traduccions: Manuel Capdevila i Font

Organitza:

Amb el suport de:

Col·laboradors:

Mitjants oficials:

El Festival és membre de:

40è Festival de Torroella de Montgrí
Facebook: @FestivalTorroelladeMontgrí
Twitter: @Fest_Torroella
Instagram: @festivaldetorroella
#FestivalTorroella40

www.festivaldetorroella.cat

40è FESTIVAL DE
TORROELLA 20/21

